

MELDING FRA UTVALGSFORMANNEN FOR LOFOTFISKET
MELDINGSÅRET 2009

Fiskeridirektoratet Region Nordland

September 2009

Per Sagen
Utvalgsformann

Melding fra Utvalgsformannen for Lofotfisket

Innledning:

Denne meldingen omhandler generelle betraktninger fra Utvalgsformannen og Oppsynssjefen i Lofotoppsynet om Lofotsesongen 2009. Videre gir meldingen en kortfattet oppsummering av utvalgsarbeidet og oppsynstjenesten som den enkelte har hatt ansvaret for.

I 2007 var det første gang i Lofotoppsynets historie at oppsynet bare ble satt for Røst oppsynsdistrikt. Denne hendelsen gjentok seg i 2008 og nå også i 2009.

Det er utvalgene selv som i forbindelse med forenkling av forskriftene for Lofotfisket har lagt til rette for en ordning hvor oppsyn settes ut fra behov i avgrensede områder (distrikt).

På grunn av lav aktivitet under årets Lofotfiske ble det ikke vurdert som nødvendig å sette oppsynet for andre distrikt enn Røst.

Lofotforskriftene ble som vanlig gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettsider (<http://www.fiskeridir.no>) under lover og forskrifter. I tillegg ble det trykket opp 300 eksemplar i hefteformat som ble distribuert av Fiskeridirektoratet region Nordland og av Lofotoppsynet.

Denne meldingen er også gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettsider.

Fiskeridirektoratet region Nordland
September 2009

Per Sagen
Utvalgsformann

Generelt om årets Lofotsesong:

Lofotsesongen i 2009 ble på mange måter svært spesiell med relativt store mengder fisk og antydning til innsig også i Vestfjorden. Til tross for dette går sesongen over i historien som relativt dårlig både når det gjelder levert kvantum og innsig av skrei i Vestfjorden. Totalt landet kvantum i 2009 er ca. 2500 tonn høyere enn i 2008, men likevel langt unna det kvantum som en "normal" lofotsesong ligger på.

En årsak til at kvantumet ble så vidt lavt i 2009 er den innvikning som den globale finanskrisen etter hvert også fikk på fiskerinæringen. Året begynte relativt normalt, men usikkerhet omkring fremtidig markedssituasjon for tørrfisk og saltfisk medførte at det etter hvert ble vanskeligere å få omsatt fisk også i første hånd.

Rent fiskerimessig var det antydning til et innsig omkring Napp-straumen, men hovedtyngden av fisk var i år som de siste 3-4 år konsentrert om yttersiden av Røst.

Kysttorsk-reguleringen fra 2007 ble videreført også for 2009. Dette medførte blant annet et forbud av alt fiske i et område fra Henningsvær til Skrova (Henningsværboksen) med unntak av fiske med håndsnøre og fiskestang. I forskriften ble det gitt åpning for at fartøy som fisket med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad og fløytgarn kunne fiske i området i den perioden der Lofotoppsynet var satt. I tillegg ble fjordlinjen vest for Henningsvær flyttet lengre fra land, noe som medførte at viktige snurrevadfelt ikke kunne benyttes av snurrevadflåten fordi de falt innenfor den nye fjordlinjen.

Prosjektet med prøvetaking for genetisk å kunne fastslå mengden av kysttorsk og skrei i de områdene som var omfattet av kysttorskereguleringen i Lofoten ble videreført i 2008. Prosjektet var i år som i fjor også rettet mot å kunne åpne Henningsværboksen gjennom å sette Lofotoppsynet dersom det ble fastslått at det var tilstrekkelig mengder skrei i området. Resultater av analysene viste at det var en klar overvekt av kysttorsk i de prøver som ble analysert. I april måned økte andelen av skrei til like i overkant av 50% i Henningsværboksen, men dette var bare en svært kort periode. På Austnesfjorden ble andelen av skrei aldri målt til over 50%.

For metodikk, analyse, resultater m.v. se:

www.fdir.no/fiskeridir/fiskeri/aktuelt/2008/kysttorsk_og_skrei_i_lofoten_2009

Den 22. mars kl.00 00 ble oppsynet satt for bare Røst oppsynsdistrikt. Så vidt en kjenner til er dette det seneste tidspunkt Lofotoppsynet er blitt satt noen sinne. Også varigheten av oppsynet er rekordlavt i det oppsynet ble hevet allerede den 8. april kl. 13 00. Heller ikke i 2009 ble det satt Oppsyn for andre distrikt enn Røst

Lofotkvantumet endte opp på drøye 34 815 tonn skrei rund vekt som er om ca. 10% høyere enn i 2008.

Verdien av førstehåndsomsetningen hadde likevel en markant nedgang noe som også fremkommer både av total omsetning og av oppnådd snittpris til fisker.

Oppnådd snittprisen på skrei fra fisker falt fra kr 23,57 i 2008 til kr. 18,09 i 2009; et prisfall på 30%. Av tabell nedenfor fremgår at prisfallet blir noe mindre når lever, rogn m.v. tas med i tallmaterialet.

Noen tall fra Norges Råfisklag:

Tabellen nedenfor viser utviklingen i skreikvantum fordelt på anvendelse rund vekt i tonn:

Anvendelse	2005	2006	2007	2008	2009
Fersk	9093	8779	6089	4637	3565
Frysing	73	23	227	121	11
Henging	20642	21107	17682	11581	13045
Salting	7029	7377	6717	4544	6618
Total	36872	37286	30715	20883	23239
Omsetn.verdi	478 mill	543 mill	498 mill	559 mill	442 mill
Snittpriser	19,41	21,84	24,31	23,57	19,26

Fremstillingen ovenfor viser at totalt oppfisket kvantum i 2009 er ca. 2300 tonn høyere enn i 2008. Likevel er verdien av total omsetning på første hånd drøye 115 mill kr mindre enn i 2008. Gjennomsnittlig pris til fisker på første hånd i 2009 er kr 4,31 lavere enn i 2008. Da er all omsetning, også biprodukter som hau, lever og rogn, tatt med.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i totalt oppfisket skreikvantum fordelt på redskapsgrupper rund vekt i tonn:

Garn		Liner		Juksa		Snurrevad	
2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
16060	18922	5033	5139	3746	3474	6468	7175
	+17,8%		+2,1%		-7,3%		+10,9%

Fremstillingen ovenfor viser at det for redskapene line og juksa bare er små endringer i oppfisket kvantum i hhv. 2008 og 2009. Garnflåten har økt sitt kvantum med nesten 3000 tonn (17,8%) i forhold til 2008. Snurrevad har økt kvantumsmessig med 707 tonn eller 10,93%.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fartøy fordelt på redskapsgrupper:

Redskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Garn	836	799	745	644	504	464	558
Liner	219	195	257	192	152	149	200
Juksa	500	473	521	445	290	305	357
Snurrevad	164	143	128	143	89	85	88
Sum	1719	1607	1651	1424	1035	1003	1011*

* Enkelte fartøy har deltatt med forskjellig redskap. Summen av antall deltakende fartøy er dermed ikke eksakt.

Ellers viser tabellen at antall fartøy har økt i alle bruksklasser, men dette kan altså skyldes at flere fartøy har skiftet redskap i løpet av sesongen. Dette blant annet som følge av en vanskelig omsetningssituasjon der line- og juksa-fisk ble prioritert av kjøperne.

Tabellen nedenfor viser utviklingen oppfisket skreikvantum i gjennomsnitt på hvert fartøy i hver redskapsgruppe rund vekt i kg:

Redskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Garn	31561	31067	25467	31023	35831	26086	22603
Liner	33881	36071	22907	28302	31964	25958	17863
Juksa	10562	10109	6472	5870	7630	9469	6559
Snurrevad	51183	54599	66094	64790	62719	56981	53516

Fremstillingen ovenfor viser at oppfisket kvantum i gjennomsnitt pr. fartøy er lavere for alle redskapsgrupper i 2009 enn i 2008. Også dette indikerer at det er flere fartøy som har skiftet redskap i løpet av sesongen.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fiskere:

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antall fiskere	3204	2727	3082	2163	2118	2078

Fremstillingen ovenfor viser at deltakelsen i antall fiskere fremdeles går nedover, men med et mer moderat tempo enn i perioden fra 2004 til 2007. Dette skyldes sannsynligvis at effekten av struktureringen var størst i denne perioden.

Lofotoppsynet:

Lofotoppsynet ble satt mandag den 22. mars kl 00.00 og hevet den 8. april kl 13.00. Lofotoppsynet ble også i år satt kun for Røst oppsynsdistrikt.

Lofotoppsynet ble ledet av oppsynssjefen som disponerte fartøyet ”Royal Wiking”.

Utvalgsarbeidet:

Det ble avholdt utvalgsmøte på Røst den 20.04.2009 angående anmodning fra Fiskarlaget Fram om å bedre forholdene for juksafiskerne på yttersiden av Røst.

Videre ble det tatt opp med utvalget for Røst om behovet for fortsatt opprettholdelse av mæer i land. Denne saken er også oversendt pr. brev til samtlige medlemmer og varamedlemmer i samtlige utvalgsdistrikt i Lofoten oppsynsområde.

Fleksible ordninger:

Fleksibel bruk av utlagte fiskefelt i Lofoten betyr at felt som står ledig kan benyttes av andre redskaper enn den som feltet tilhører. Dette er ordninger som utvalgene har kommet frem til for å utnytte fiskehavet mer rasjonelt. Når den enkelte redskapsgruppe krever å få bruke hele feltet sitt, må de øvrige redskapsgrupper trekke seg ut til angitte tidspunkt. Ordningen administreres av Utvalgsformannen som klarerer bestemmelsene med utvalgsmedlemmene. Endringene trer i

kraft med 24 timers varsel og kunngjøres over oppsynsbåtenes VHF i gjeldene områder. I 2009 var det ikke behov for å oppheve eller gjeninnføre fleksibel bruk av utlagte fiskefelt.

Distribusjon og kunngjøringer av forskriftene:

Den reviderte utgaven av årets Lofotforskrifter var ferdig i god tid før Lofotsesongen tok til. I likhet med tidligere år ble forskriftene lagt ut på Fiskeridirektoratets internettsider sammen med kartene for havdelingen. På grunn av at Lofotoppsynet kun ble satt for Røst oppsynsdistrikt, var det ikke behov for å trykke opp mer enn 300 eksemplarer i hefteformat. Heftene ble distribuert gjennom Fiskeridirektoratet region Nordlands kontorer og ved Lofotoppsynets personell.